

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția. Joi și Sâmbătă

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Nr. 1282 B.

CONCURS.

Pe baza regulamentului seminarial votat în sinodul arhidieceșan din anul 1892, §. 5, și în legătură cu concludul consistorial din 16 Novembre 1893, Nr. 7337 B., prin acesta se publică concurs pentru ocuparea unui *post de profesor* la seminarul arhidieceșan din Sibiu, anume în secțiunea teologică pe lângă următoarele condițiuni:

1. Dotațiunea anuală împreună cu acest post profesoral este: în starea provizorică, adică până la înțărirea alesului după trei ani de probă de profesor definitiv: salariu 800 fl. și rețut de cuartir 150 fl., ér după înțărirea lui de profesor definitiv: salariu 1000 fl., rețut de cuartir 200 fl. și după cinci ani de serviciu un adaus cuincuenal de 100 fl., care apoi se urcă tot la alți cinci ani câte cu 100 fl., până la suma maximală de 500 fl.

2. La concurs se admit indiviți ortodocși români, cari având esamen de maturitate, au absolvat cu succes bun studiile teologice, pe lângă aceasta au făcut cu rezultat bun esamenul de cualificațiune profesorală, după regulamentul sinodului arhidieceșan din anul 1875, în special din studiile principale grupate acolo în §. 7, punct 3, adică: istoria bisericăscă și dreptul canonic.

3. Suplicile concursuale sunt a se presenta subsemnatului consistoriu până la 30 Martiu v. a. c. inclusive, instruate cu următoarele documente originale:

- atestat de botez;
- testimoniu de maturitate;
- absolutoriu clerical;
- testimoniu de cualificațiune profesorală;
- atestat despre aplicarea și servițele de până acum și despre purtarea morală, eventual și alte documente recomandătoare.

Sibiu, din ședința senatului bisericăsc, ținută la 14 Februarie, 1895.

Consistoriul arhidieceșan.

Partidele magiare.

Dela un amic din provincie primim următorul articol:

Fasele, prin cari trec partidele magiare, în prezent sunt simptomatice. Ele ne pun în lumină destul de vie starea chaotică, în carea guvernele perondate conduse de nesăturatul șovinism, au adus întrégă țera și afacerile publice.

Partidul liberal în urma descompunerii sale prin eșirea desidenților din partid, în frunte cu Szapáry, a ajuns până la umilire căutând sprijin în cele 13 voturi sășesci, cari vor rămâne ca o pată neagră în istoria poporului sășesc, și ca un testimoniu de paupertate al partidului liberal. Ase menea unui naufragiat partidul liberal odinioară tare și puternic, carele amenință cu nimicire tot ce era nemagiar, a trebuit să se acafe de o bucată de scândură spre a-și mântui viața. Ce e drept viața și a mântuit-o, partidul a dat din sinul seu, pôte ultimul guvern liberal, dar urmele morbului, ale destrăbălării au rămas. Puterea intusionată de cele 13 voturi „circumspecte”

a fost un picur în mare. Acesta o scia prea bine partidul liberal, tot așa de bine s'a știut acesta și în cercurile mai fualte ale curții. O fusionare a partidului liberal cu partidele, ce stau pe baza pactului dualist din 1867 se impunea ca un ce imperativ. În prima linie trebuia luat în considerare partidul național. Fusiunea era și este precum se vede și o dorință a Corónei. Numai astfel ne putez explica năușintele ministrului președinte Bánffy de a începe negoțierile cu șefii Apponyi și Horánsky.

Precum se vede însă mâinile ministrului-președinte sunt legate încâtva, și tot mai mult iasă la ivelă că Bánffy a venit la guvern în mod condiționat. Primele tratări cu șefii partidului național s'au lovit de stâncă. Este știut, că partidul Apponyist-drept punct principal în programul seu are: magiarisarea armatei, introducerea limbii magiare în armată pe teritoriul Ungariei. Și tocmai acesta era stâncă. Ministrul Bánffy îndată ce a venit vorba la acest punct din programul apponyist a declarat categorice că „nici nu și pôte permite a întra într-o discuțiune de atare natură”. Fusiunea deci e imposibilă cu acest partid. Enunțaiunile făcute în dietă din cauza nesuccesului fusiunării trebuie să aibă un viu resunet în țera, cu deosebire între naționalități.

Ómeni, cari până ieri, și dedeau numele de „partid moderat” astăzi îi vedem stând în fața corónei cerând; magiarisarea armatei. Și se nu fim creduli. Acesta pretensiune e împărțită tot așa de deschis de către Kossuthisti, cât și de către partidul liberal. Deosebirea este numai, că partidul liberal setos de o parte de a ține frânele guvernului în mâni, ér de altă parte știind că acesta pretensiune nu numai, că nu e aprobată, dar e perhorecată din partea corónei, ca unul care taie în prerogativele corónei, nu și dau pe față dorințele inimilor deocamdată.

Și într-o adevăr. Când va succede magiarisarea armatei pre teritoriul ungar, în istoria imperiului austro-ungar va trebui să se scrie: „finis Austriae”.

Noi ne bucurăm, că fusiunea nu a succes și mai mult că va rămâne departe de a ajunge la putere un partid, carele ar fi în stare să escelezeze descompunerea unității imperiului deoparte ér de altă parte să provóce nouă turburări în sinul naționalităților din Ungaria.

Partidul liberal a rămas deci în agonia. Readucerea desidenților în sinul partidului este fôrte cu greu, după ce se zoresce atât de mult punerea în lucrare a legilor politice bisericăsc. Ar mai rămâne partidul catolic popular dar acesta abia e informațiune, și numai alegerile nouă vor putea arăta încât partidul a prins rădăcini în țară.

Tot atât de slăbit, de străbătut și confus ni-se printă și partidul independist și 48 trist. Nici numele lui Kossuth Ferencz, cu totă activitatea lui de până aci nu-i mai pôte ținea închiegați. Adunați în conferința la 24 l. c. kossuthistii în număr mare 83, înși în urma unor discuțiuni vehemente s'au desbinat totul. Astfel pre-

venitor vom da față cu două cluburi independiste anume unul sub presidența lui Iusth Gyula, și altul sub Ugron Gábor; fracțiunea Eötvös, se va uni cu clubul condus de Iust. În fața confusiunii și destrămării partidelor magiare, noi naționalitățile, cari nu mai avem de așteptat nimic dela partidele magiare fie ele unite ori desbinate, ar trebui să căutăm tot mai mult ceea ce pôte să ne împreune, și să ne facă capabili de acțiune solidară în fața inamicului.

La mórtea Archiducelui Albrecht.

Ordinul Maiestății Sale adresat armatei din incidentul mórții archiducelui Albrecht este următorul:

„Stindardele se plécă — cea din urmă salutare resună din gurile a lor sute de tunuri în inspectorul-general al armatei, mareșalul Archiducele Albrecht.

Întreaga putere armată, patria, împreună cu mine și casa mea, sunt cuprinse de adâncă jale pentru ireparabila pierdere, de care voiața celui Atotputernic ne-a făcut părtași.

Viața lui bogată în fapte mari ne impune admirațiunea pentru acest spirit luminat, acestei inimi calde, care era dedicată cu totul armatei sale; entuziasmul pentru nobilul archiduce, care în tóte pericolele și vicerele a fost vecinic același: neclintit în voiața, un beliduce glorios și ca stare podoba și mandria armatei mele; tóte aceste sentimente, căroră acum dorim să le dăm expresiune, se transforméză în profundă mulțămítă pentru Domnul lumei, care a ținut până aproape de marginea estremă a acestei vieți în deplină vigóre pe alesul său, bérânul mareșal.

Memoria netrecătoare a archiducelui Albrecht va rămâne ca corónă de stejar, care impodobesce pe eroul dela Custozza și Novara pentru armata mea, pentru cele două armate de apărare a țerei și pentru marina de rășboiu un paladiu de fidelitate, constanță și încredere de isbândă.

Prin acesta hotăresc, ca regimentul de infanterie Nr. 44, regimentul de dragoni Nr. 9 și corpul regimentului de artilerie Nr. 5 au să pórte de aci înainte pentru tóte timpurile numele: mareșalul archiducele Albrecht”.

Viena 26 Februarie 1895.

Francisc Iosif m. p.

Revista politică.

În cercurile sociale mai înalte din Petersburg ér circuleză o proclamațiune secretă, în carea liberalii ruși remonstréză în ton resolut contra enunțaiunii, prin care țarul a accentuat susținerea autocratiei. Mai e în circulațiune și o altă hârtie, în carea se reprobă aspru ținuta slugarnică dela timpul său a deputațiunii consiliilor comunale (zemstvo). Conform faimelor, ambe proclamațiunile emanéză de la un mare dignitaru da stat. Din alte părți érăși se susține, că proclamațiunea contra țarului, intitulată: Epistola deschisă, ar fi fétul contelui romancier Leon Tolstoi.

Epistola e de următorul cuprins: „Te-ai declarat, și acesta declarațiă a străbătut întréga Rusia, și totă lumea cultă. Până acuma nu te-am chiar cu-

noscut; de alaltăeri înse ai devenit o mărime cunoscută, care, ca și antecesorii nu-ți dau pace într-o îndeplinire așă numitelor „idealuri ilusorice” („nerealizabile”). Nu scim, decât pricepi situația, care a creat-o declarația d-tale; credem însă, că te-ai instruat atât de mult dela viața reală, încât numai poți pricepe această situație. Ai fost réu informat și nu cunosci curente în contra căroră ți-ai ridicat vocea. Dar elementele luminate ale societății ruse știu prea bine, că aceia, cari te-au îndemnat la un astfel de pas neprecugetat, nu sunt alții, decât biurocrații dela curte, cari își véd periclitată puterea lor, cu care însă nu se va împretini nici un rus. D-ta veți în libertatea presei un pericol pentru autocrație. Din declarația d-tale nu se vede, că ai în vedere corigerea eventualelor erori de presă, sau pedepsirea neglijenței redactorilor, ci intenționezi introducerea unui întreg sistem politic și în presă. Dar societatea scie, că d-ta ai fost numai tubul, prin care au vorbit alții. Prin alocuțiunea d-tale s'a dat o nouă dovadă, că ori ce încercare din partea reprezentanților societății de a atrage atențiunea Corónei — fie chiar și în cel mai umilit mod — asupra nevoilor strigătoare la cer ale poporului rusesc — este respinsă (zădarnică). Inteli-gența rusă muncesce fără preget într-o rezolvare a chestiunilor importante în viața poporului rusesc, ale acelei vieți, care în ciuda eliberării de sub iobăgiă, tot este încă isvorul de nevoi și de suferințe. Și acum în loc de a prevesti o eră de drept, de legalitate și a libertății de presă, cari sunt principii fundamentale ale fiecărei vieți de stat, ai reamintit atot puterniciața-ți și prin acesta ai documentat ér din nou înstreinarea țarului dela popor. Crede-ne, că prin alocuțiunea-ți ai mahnit chiar și pe ómenii cei mai binevoitori din imperiu. Dina de 29 Ianuarie a spulberat splendoră de pe fața-ți tineră, ce a strălucit poporului până aci, ca un sóre promițător. Acele fôrte însă, care se simțăm vordevate prin alocuțiunea-ți se vor deda cu rivnă indoită luptei pentru libertate și drept, alții érăși vor privi orice mijloc ca sfânt spre a combate ordinea de lucruri urită de toți; d-ta însuși ai deslănțuit lupta, ei nu vor întârzi a pași pe față”.

Un raport al lui „Temps” și „Journal des Debats”, primit din Berlin spune, că invitarea pentru participare la inaugurarea canalului mării nord-ostice (Hamburg) până acum o au acceptat Anglia, Austro-Ungaria Italia, Rusia și Spania, Franca până acum încă n'a răspuns.

Conform raportului lui Grașdanin la invitarea împératului Wilhelm, va merge din Kronstadt o flotă rusăscă să asiste la inaugurarea canalului.

Conform informațiunilor, ce le are Matino din Triest, pe la finea lunei lui Aprilie cele mai mari patru vase de rășboiu germane — prinț Wilhelm, Brandenburg, Weissburg și Walas — vor cerceta porturile din Pola, Fiume Triest și Zara, și de acolo apoi sub comanda principelui regal Carol Stefan și aliate cu 3 cuirassate și 2 in-

crucișatori austro-ungari vor merge să asiste la inaugurarea canalului dintre Marea-nordică și Marea-ostisă. Conform dispozițiilor de până acum, inaugurarea se va face prin luna Iuliu.

* * *

Conservativii din Germania privesc cu mari îngrijiri în fața desvoltării situației politice. Mai multe simptome lasă a se crede, că împăratul, supărat pentru ținuta reuniunii agrare, se va întorcede de către agrarism. Conservativii privesc deja în cancelarul pe inamicul lor și încep a-l tracta cu epitetul ca odinioară pe Caprivi. Pentru probabilitatea respingerii a propunerii lui Kanitz ei fac responsabil pe cancelarul. Prin aceste referințe se clatină și poziția ministrului Köller. Se știe, că împăratul e nemulțumit cu dânsul și că în dieta provincială a Branderburgului i-a dat foarte puțină atențiune, de și Köller se află mereu în jurul împăratului. Și hărțuiala de vorbe avute în dietă cu Weber i-s-a luat în nume de rău, er atacul contra tribunalului suprem (La desbaterea asupra teatrului) a produs cea mai rea impresiune în supremul loc.

* * *

Motivarea contractului referitoriu la cedarea statului Congo a apărut. Voluminosul act de preste 1212 pagine comunică actele diplomatice și datele statistice și comerciale, designază frontierele statului Congo și clarifică cestiunea dreptului preemptoral cestiunea neutralității, administrației economice, a dărilor de stat și a isvôrelor de venit. Contractul constă din patru articli. Primul sună astfel: Regele, ca suveran al statului Congo declară, că de aici înainte cedeză Belgiei teritorul ce formează independentul stat Congo, împreună cu toate drepturile și datorințele. Statul belgian declară, că primește acest teritoriu

* * *

Correspondentul din Belgrad al lui „Kölnische Zeitung“ raportază, că guvernul sârbesc se află în mare impas, fiind-că regele e decis să facă schimbări în sistemul politic. În țară se arată numeroase simptome îngrijitor; în internul țerei se impart proclamațiuni, în cari populațiunea e instigată contra regelui Milan și Alecsandru și se provocă să impedece cu forța reîntorcerea lor în țară.

Conform raportului cel are „Frankfurter Zeitung“, regele Alecsandru la reîntorcerea sa în țară va fi însoțit de consulul din Paris Garașanin, conducătorul partidului progresist, care probabil, că în viitorul apropiat va duce mare rol în Sârbia.

Nou denumitul consul la Londra Mijatovici a fost chemat telegrafice la Biaritz. După cum se știe, Mijatovici e aderent zelos al Nataliei.

Conform telegramelor particulare, Natalia a promis fiului ei, că în timpul cel mai apropiat, îndată ce împregiurările îi vor permite, îl va cere la Belgrad.

* * *

Grecia, trecută abia în luna inspirată peste criza de cabinet, se află în ajunul disolvării parlamentului. Despre stările publice ale ei, dăm după „Timpul“ următoarele:

Opiniunea publică din Grecia pare a fi fost ore-cum surprinsă de deciziunea cabinetului de afaceri, format la 24 Ianuarie sub preșidența lui Nicola Delyanis, de a nu disolva imediat camera, ci de a începe printr-o amânare de 50 zile, mactumul termenului legal. E cu toate acestea foarte natural și cel puțin foarte conform cu obiceiurile țerei, ca ministrii înainte de a face apel la jurisdicțiunea de ultimă instanță a sufragiului universal să-și iee timpul necesar pentru a modifica personalul administrativ și politic.

În Grecia a căpetat putere de ege taptul, că o schimbare de minis-

teriu are drept consecință inevitabilă o răsturnare de sus în jos a scări guvernamentale. Acest regim de nestabilitate nu se aplică numai funcționarilor asociați în mod direct la acțiunea politică; pe lângă prefecți, procurori, judecători de pace, funcționarii poliției, până și cei mai modesti dascăli sunt victimele acestor măturări periodice, er' pentru magistrații proclamați prin constituțiile inamovibili ingeniositatea elenă a găsit mijlocul de a-i reduce la o amovibilitate indirectă. Făcând pe un judecătoriu să calătorască dela o margine la alta a teritoriului, dela Thesalia până în fundul Peloponezului, fără ai acorda cea mai mică indemnitate de voiaj sau chirie, guvernul îl reduce curând și ceră singur punerea în disponibilitate pentru a scăpa de ruina, care l amenință.

Noutăți.

† Parastas pentru arhiducele Albrecht. Astăzi Sâmbătă la 11 ore a. m. s'a oficiat în biserica noastră din Sibiu-cetate parastas pentru sufletul fericitului întru Domnul Alteiei Sale Arhiducelui Albrecht. A pontificat Escelența Sa I. P. S. D. archiepiscop și metropolit Miron Romanul, asistat de P. O. DD. Ioan Papiu protopresb., Zacharia Boiu protopresb. ases. consist., Moise Lazar protopresb. ases. consist., Galacteon Șagău protopresb., Nicolau Ivan protopresb. și Dr. Remus Roșca protodiacon secret. cons.

La acest act solemn au fost prezenți Esc. Sa D. comandant de corp Th. de Galgoczy cu generalitățile și o mare asistență de oficeri superiori; Ilustrit. Sa DI comite suprem Gust. Thalmann precum și toate celelalte autorități civile, în corpore.

Actul a fost mareț și a lăsat o adâncă impresiune în inimile asistenților.

Cântările le-a executat cu mult farmec corul reuniunii de muzică române din Sibiu sub conducerea dlui dirigent G. Dima.

La fine toți onorații au gustat colivă și vin.

* * *

Reprezentatiunea teatrală a diletanților români. Piesa „Bustul“, de scriitorul vienez Zell, pe care vor juca-o Marți la 5 Martiu n. diletanții români e tradusă de dl Iuliu Popescu (Sibiu). Persoanele pieei sunt: Madame Michaud, mare proprietară (d-șora Letiția Roșca), Victorina, nepoata ei (d-șora Lucreția Popescu), baron Marsal tinăr rentier (dl Emil Borcia), Des Tournois, tinăr cavalier (dl Ioan Moța), Daniel Perin, sculptor (dl I. Russu), Risotto, ucenicul sculptorului (d-șora Agnes Cristea), Dominic, servitor (dl Ilariu Banciu) și Georgetta, servițoară (d-șora Aurelia Henzel).

Reprezentății teatrale va proceda un mic concert cu următorul program:

Nr. I. Blumen O akel, de P. Mascagnii Seguidila, de G. Dima, cântate de d-șora Alecsandrina Cunțan, acompaniată de d-șora Eugenia Simonescu.

Nr. II. Ruy Blas, d. Mendelssohn, piesă în patru mâni, executată de d-șorele Eleonora și Eugenia Simonescu.

Nr. III. Mach auf, Bolero, de Des-sauer; Mugur, Mugur, de G. Dima, cântate de d-șora Alecsandrina Cunțan, acompaniată de d-șora E. Simonescu.

* * *

Din Brașov i-se serie lui „Budapesti Hirap“ o corespondență, în care se vorbește de adunarea sașilor și de victoria morală a „verșilor“. În ea se dice: „E caracteristic în lucru, că pe când cercurile, săseci, cari sunt în comitatele dirijate odinioară de Bánffy și de Bethlen Gábor, au aprobat politica deputaților sași, pe atunci sașii din Brașov, guvernați cu mână blândă au pornit o luptă desperată în contra lui Bánffy. Că unde va duce acesta se poate prevedea; e sigur și acela, că poziția fișpanului Maurer e sguduită. Comitatu lui este acela, în care naționalitățile unite atacă tot ce este unguresc. De aici pornesc orice mișcare de naționalitate; aici e cuibul daco-romaniștilor; aici vin Dumineca matorii principali ai ligei valahe; diarele naționale de aici injură diabolic și pe față pe magiari;

aici în adunări ascunse și pe față naționalitățile: și toate acestea sub mantaua politice de pace. Bánffy, care este avisat așa de mult la spriginul sașilor, nu se va bucura mult de amicitia de arme a brașovenilor“.

* * *

Rescolă în contra legii despre poliția de câmp. În comuna Bagiu (ung. Bágion (comitatul Turda-Aries) autoritățile au voit să pună în vigoare noua lege despre poliția de câmp. Locuitorii, îndată-ce au aflat despre acesta, s'au hotărât să se opună și au întimpinat cu băte și ciomege pe solgăbirei, cari avu să vină spre acest scop în comună. „Măriile lor“, d-nii solgăbirei aveau scire de mai nainte despre ceea-ce-i așteptă, de aceea s'au și provădut cu tot aparatul puterii lor: cu gendarmi și panduri în abundență. Cu toate acestea poporul iritat a năvălit cu furie asupra lor, i-a desarmat și i-a făcut imposibili de a se folosi de arme, er' d-nii pretori numai prin fugă și-au putut mântui viața, ne mai gândindu-se nici pe un moment la executarea legii cu plicina. Lucru fireșc, că scăpați odată teaferei, din a lor parte n'a putut să lipsescă actul răsbunării: au trimis asupra satului o droaie de gendarmi sub conducerea unui locotent de gendarmerie, pentru-ca să restabiliască ordinea și să dețină pe răsvrătitoare. Efectele „bunei“ legi economice!

* * *

Manevrele mari în anul acesta. După cum se vestesc se vor ține în giurul orașelului Banfi-Huedin, unde va fi și cuartirul general. Cu această ocaziune Majestatea Sa va cerceta și orașul Clușiu.

* * *

Distincțiune. Împăratul Germaniei a numit pe Maiestatea Sa monarhul nostru de mareșal general și i-a predat în 27 Februarie insigniile rangului.

* * *

Visteria statului în pericol. Din Budapesta se anunță, că Mercuri înainte de amiazi s'a escat nu foc înăuntrul localului visteriei statului. Focul abia după un timp de 3 ore a putut să fie localizat. O enormă mulțime de acte oficiose au devenit pradă flăcărilor

* * *

Statistica elevilor din scôțele medii în Ungaria. „Pesti Hirap“ comunică următoarele: „În scôțele medii ale țării numărul elevilor de naționalitate magiară în ultimii trei ani scolastici s'a urcat la 35.404, va să dică numărul acestora a crescut preste 16%. Tot în acești trei ani din urmă numărul elevilor români în scôțele medii s'a urcat cu 409, va să dică cu 15% cei slovaci cu 141, adică cu 8.9%, er' numărul scolarilor de naționalitate germană în decursul acestor ultimi trei ani a rămas neschimbat. Crescerea numărului elevilor magiari se constată mai mult în scôțele reale, decât în gimnasii ceea-ce atribuie împregiurării, că scôțele reale sunt mai cu seamă în orașe mai mari, er' magiarii tocmai în acestea se află în număr mai mare“.

* * *

Luptă în contra sciinței. Într'unul din numerii ultimi ai fôiei franceze „Revue de Monde“, pedagogul frances Brunetiere, care este un dușman declarat al sciințelor esacte, a început o nouă luptă în contra acestor sciințe. Vorbind despre educațiunea tinorimei, el dice că acesta consistă astăzi numai în învățarea sciințelor, er' acesta nu mai e adevărată educațiune. Atacă acum mai ales pe acei învățați, cari vecinic se provocă la isprăvile sciințelor naturale și cari, întocmai ca învățaceii lui August Comte, cred, că „omenimea trăiesc numai din sciință, din probleme mărute științifice cum sunt bună-ora problemele de geometrie și regulele seci“. Brunetiere pretinde, că în scôțele medii, și mai ales în institutele de crescere pentru fete, propunerea sciințelor naturale se fie restrânsă la un cadrul mai îngust și în locul acestora se prepondera propunerea moralei, pentru-ca spiritul dumnezeesc din nou se străbată în locașurile scôțelor. Brunetiere încheie apoi: „Individualismul, acesta este astăzi dușmanul educațiunii și al ordinii sociale, n'a fost otdéuna. dar' ađi a devenit deja; nu va fi pe vecie, dar' ađi el este deja dușmanul

acelora. Și fără ca să voim al stirpi ceea ce atâta ar însemna a te isbi dintr'un extrem într'altul, tot ceea-ce e de făcut încă ani deardând în interesul societății, al familiei, al educațiunii și în al patriei, în contra individualismului trebuie să se facă“.

* * *

Barbarism. Un corespondent spial din america al diarului „Daily Telegraf“, comunică fuspăimătoare amănunte despre 360 armeni, bărbați și femei, care fuseseră predați trupelor turcesci cu promisiunea de ale garanta ocrotirea din oficiu. Toți au fost măcelăriți și pe urmă atât cei morți cât și muribunđi aruncați într'o grôpă.

* * *

Reîntorcerea emigranților din Rusia. În urma legeri bulgare de amnestie toți fosti emigranți bulgari așezați în Rusia s'au reîntors acasă în patria lor, afară de Benderef, Vucov și Grniev, cari au rămas definitiv în serviciul armatei rusesci.

* * *

O pasere din Norvegia în Ungaria. Érna grea și lungă a mână o pasere din părțile nordice europene în Ungaria de sud. E un esemplar din așa numitele „Bombicilla garrulla“, cari trăiesc în Norvegia, Danemarka și Germania de nord. Pilele trecute a fost prinsă de copii; bătrânii prevestesc din acest cas o érnă lungă.

„Manual de istoria bisericească“

de

Dr. Ilarion Pușcariu.

Critică

de

Dr. Vasile Saftu.

Dintre toate obiectele de învățământ, cari se propun înscôțele medii, nici unul n'are o literatură mai seracă decât religionea. Lucru curios: Toți episcopii din lume adresază credincioșilor lor pastorale admoniându-i, că au slăbit din credință; totă presa serioasă de pe rotogolul pământului constată o demoralizare în sinul societății omenesci; statisticii recunosc, că pe di ce merge crimele se înmulțesc și se rafinează; fie care învățat, care se ocupă cu etica, înfierăza lipsa absolută de caractere; cu un cuvânt se pare, că totul a ajuns într'o stare de discompunere îngrijitoră, și cu toate acestea aproape în toate scôțele e neglijat tocmai acel obiect de învățământ, care între altele a fost și este chemat, să nobiliteze inima și să formeze caracterul elevului. — Elevii, ca și profesorii, consideră studiul religiunii ca un studiu secundar, ca a cincina rotă la car. Acesta este și motivul ascuns, care ne esplică faptul, că chiar și astăzi, când toate celelalte obiecte de învățământ se propun într'un mod mai rațional, mai pedagogic, ca manuale de învățământ religios ne servesc tot numai Catechismul mare și mic, tot Mărturisirea ortodocșă etc.

Pe nici un teren nu e producțiunea mai sterilă, ca pe terenul religiunii. Rari, foarte rari sunt bărbații bisericei noastre, cari să se ocupe cu astfel de manuale. Și dacă și se ivesc câte unul, care-și sacrifică viața acestei munci grele și publică câte ceva. apoi se găsesc iute ômeni, cari lipsiți de bunăvoință, — un lucru, care se tradăză totdeauna prin stil, — încercă, să spulbere prin critici nedrepte manualul apărut.

Nu vreau — ferescă Dumnezeu, să afirm prin acestea, că nu e bine, să se facă critici; din contră, dacă sunt indispensabile criticele, fie ele cât de severe și de serioase, apoi sunt în scôla, și anume asupra manualelor de învățământ. După judecata mea nu e crimă mai mare pe lume decât a prosti generațiunile tinere, prin urmare nu e mai mare păcat decât un profesor slab și incapabil sau neglijent, nu e mai stricăcios decât un manual de învățământ greșit, nerațional și nepedagogic. Din acestea reiese într'un mod evident părerea mea: să se facă cri-

tici cât mai multe și cât mai dese, numai să fie drepte și nepărtinătoare. Nici un autor, nu cred, se aibă pretensiunea a fi făcut un lucru absolut perfect; prin o critică severă și justă, lipsită de maliție, el observă în ce a greșit și la o eventuală nouă ediție îndreptăză. Numai pe această cale e posibil progresul și în manualele de școală.

Acese premise, să aruncăm o privire asupra „manualului de istoria bisericească” lucrat pentru tinerimea greco-orientală din școlile medii și comerciale de Dr. Ilarion Pușcariu, archimandrit, vicar arhiepiscopesc, vice-președintele asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român.

Înainte de a intra în obiect să constatăm: Ce scop urmăresc peste tot istoria în școală? și ce scop urmăresc în special istoria bisericească?

Îr, după ce vom da răspuns la această întrebare, să trecem și manualul din cestiune prin sita lui, ca să ne putem pronunța în cunoștință de cauză.*)

Se pare, că și în zilele noastre mulți dintre autorii de manuale istorice trăiesc în convingerea, că scopul istoriei este exclusiv de caracter instructiv**) adecă, elevul are să știe în ce și la ce an s'a întâmplat cutare luptă, la ce an a descoperit Columb America și așa mai departe Din această cauză multe manuale de istorie învâță să scrie și să citească, dar nu să înțeleagă și să simțască. Peste acest scop însă trebuie să se adauge și cel de a învâța să scrie și să citească, dar nu să înțeleagă și să simțască. Peste acest scop însă trebuie să se adauge și cel de a învâța să scrie și să citească, dar nu să înțeleagă și să simțască.

Se înțelege de sine, că o astfel de pedanterie chinătoare trebuie cu ori și ce preț condamnată și alungată din toate școlile.

Cu acestea nu vreau să dic, că afară cu totă cronologia din istorie; anii de căpetenie trebuie știuți, căci altfel nu se pot marca diferitele evenimente; nu vreau să dic, că istoricul nu are trebuință de memoria elevului; din contră, numai nu-i e permis, s'o încarce cu date secundare și de mai puțină importanță, cu un balast trecător. În general activitatea profesorului de istorie nu trebuie, să fie îndreptată atât asupra memoriei, cât asupra judecării elevului.

Datorința cea mai de căpetenie a istoricului este după părerea mea, să desfășure cât se poate de exact și de clar, potrivit cu capacitatea elevilor, adevăratele cauze, cari au avut ca efect vre-un eveniment. Puterea istoricului este critică — și numai de această pot avea astăzi valoare — stă în cunoșterea, aprecierea și es-

punerea cauzelor istorice. Și în istorie trebuie aplicată legea cauzalității, pentru că fructele ei, ca și în alte științe, sunt foarte mărunte. Dacă urmărim noi cu scrupulositate peripețiile popoarelor, ne convingem, că deși diferite au fost timpurile și locurile, unde au trăit, aceleași cauze au produs aproscimativ aceleași efecte. Sunt și în psihologia popoarelor legi de mare valoare, pe cari o istoric trebuie să le cunoască. Măiestria instructivă deci a autorului și profesorului de istorie, repet, constă prin urmare în expunerea cauzelor istorice. Scopul real și practic, care-l ajungem în acest chip, este, că elevul, după ce a intrat în viața publică, întâlnind aceleași cauze, ivite și în sinul poporului său, el poate pe baza judecării sale istorice, să se combine aproscimativ efectul lor. Ori-cine își poate închipui, de ce mare preț este judecata istorică pentru un om în viața sa practică. Acesta este puternicul motiv, pentru care în trecut, în prezent și de sigur și în viitor numai acei oameni vor pute fi adevărați bărbați de stat, adevărați politici, numai acei indivizi vor ști cum să se poarte în viața lor analogă, cari au judecată istorică.

Eată pentru ce susțin eu, că scopul instructiv al istoriei nu este memoria, ci judecata istorică. (Acastă cestiune privesc și manualele de istorie bisericească).

Peste acest scop însă trebuie să se ridice cu deosebire scopul cel mai sublim al istoriei: scopul educativ. Istoricul, care a format numai judecata istorică a elevului, după părerea mea, nu și-a ajuns scopul pe deplin. Nobila lui țintă este mai departe inima și caracterul elevului. Eată pentru ce tocmai în zilele noastre de decadință socială și morală astfel de manuale, dacă le-am avea, ni sunt tot atât de odore prețioase. Când toți autorii și profesorii de istorie vor intra într'un și această nobilă condițiune, atunci vor mai înceta și epidemiile sociale, cari bântue astăzi o parte din nămul omenesc, atunci nu vei mai auzi oameni serioși plângându-se, că civilizațiunea de astăzi e greșită, căci cu cât înaintăză cultura intelectuală, cu atât scade cultura morală.

Acesta este motivul, pentru care am afirmat mai sus și afirm și acum, că cel mai de căpetenie scop al istoriei este scopul educativ, care culminează în formarea inimei și formarea caracterului elevului. Scopul educativ al istoriei bisericești creștine este, să formeze și oameni și creștini cu inimă nobilă și caracter integru.

Pentru realizarea ambelor scopuri, instructiv și educativ, avem trebuință de anumite metode.

Condiția de căpetenie la metoda instructivă este, după părerea mea, legătura logică, care trebuie să fie evidentă între cauze și efecte, între unul și celălalt eveniment. Mult contribuie la paralizarea acesteia împărțirea manualelor după perioade. Șirul fazele de dezvoltare ale unui și aceluiași popor este întrerupt și trunchiat din cauza acestor perioade. În per. I. bună oră înveți ceva despre începutul istoriei la persi, babiloneni, fenicieni, turci, greci și romani; În per. II. începi să ai aceste de acolo, de unde ai lăsat etc. se înțelege, că elevul, când a ajuns la istoria Romanilor în per. IV. a uitat aproape cu desăvârșire ce-a învățat despre ei în per. I. și acestea din cauză, că au intervenit cunoștințele despre celelalte popoare, fenicieni, greci etc. Be mulți autori sacrifică chiar evenimentele cu totă importanța lor pentru hatrul perioadelor; se înțelege de sine, că în chipul acesta se îngreunează cu atât mai mult legătura logică în capul elevului. Dar mi se va pune întrebarea: apoi cum să scriu istorie fără perioade? Eată cum mi închipuiesc eu: să

trateți istoria unui și aceluiași popor d. e. a poporului roman, dela început și până la sfârșit. Negreșit, că această n'o avea la putea face, fără să amintesc și despre popoarele, cu cari a trăit el în contact. d. e. despre greci. Aceste amintiri însă să fie atât de scurte și de precise, încât să nu jignescă legătura logică dintre evenimentele, prin cari a trecut poporul, despre care scrii. Apoi să tratezi tot în același mod dela început și până la sfârșit istoria grecilor; se înțelege, că în cazul acesta poporul roman va juca rolul, pe care l'a jucat cel grecesc în cazul dintău și așa mai departe. Astfel imi închipuiesc eu, că s'ar putea susține mai lesne legătura logică, care nu e permis, să lipsescă dintre diferitele evenimente ale unui și aceluiași popor.

Mult perde această legătură și prin împregiurarea, că unii autori pe lângă dragul perioadelor mai au și nestrămutata dorință d'a apăre în cărțile lor, ca omenii să a năși, adecă încărcăți cu fel de fel de cunoștințe. Pentru ca să se facă această evident, apoi le dau o estensiune grozavă grămădind în ele un material foarte bogat și istorisind în detalii și cele mai neînsemnate cestiuni. Mărunțurile acestea pot fi de mare valoare pentru un al doilea elev, care din cauza lor ei perd firul logic și în cunoștințele principale. De aici urmăz, că e o măiestrie aceea, ca autorul să știe alege așa fel materia istoric, încât să nu fie nici prea mult nici prea puțin. Lucrul acesta e foarte greu, de aceea și merită totă lauda cuvenită.

Pentru ca logica evenimentelor să iasă și mai tare la ivelă, apoi după părerea mea ar trebui, să se dea mai multă atențiune culturii poporului respectiv, pentru că este știut, că cu deosebire în cultura intelectuală și morală a unui popor stau adevăratele cauze ale diferitelor evenimente. Este cunoscut bună oră, că ori și ce revoluțiune, fie ea de ori ce caracter, a fost pregătită mai întâiu în spiritul oamenilor. Apoi, cum va putea aprea cineva cauzele unui eveniment, dacă nu va cunoște cultura poporului respectiv? Vreau să dic, că găsești într'unele manuale, după ce autorul vorbește de geneza poporului, de luptele, cari le a purtat, de formele de guvernământ, prin cari a trecut, — la urmă de tot un mic capitol despre cultura poporului din cestiune. Aici vorbește el apoi despre legistatori, poeți, pictori, oratori etc. de regulă însă foarte puțin. Acestea sunt capitulele, cărora eu le-aș da mai multă atențiune, pentru că mai totdeauna în cultura unui popor se oglindează adevăratele cauze ale istoriei lui.

În cât privesc metoda educativă, puterea acesteia constă înainte de toate în stil. După părerea mea stilul unui manual de istorie nu poate fi preste tot locul cel simplu, didactic, bună oră ca într'un abecdar, într'o gramatică; el trebuie să fie înflorit, plin de imagini, de figuri oratorice, ca să poată influența asupra sentimentului. Nu este bună oră tot atât, dacă voiu dice: Împăratul roman, Traian, a adus coloni în Dacia, sau: Vestitul împărat roman, nemuritorul și marele Traian, au umplut bogatele ținuturi ale mândrului nostru Ardeal cu coloni harnici aduși din toate părțile întinsului imperiu roman. Diferența e evidentă. Stilul, care mi-ar plăcea mie, să-l găsești în fie-care manual de istorie al lui N. Bălcescu din Istoria lui Mihail Viteazul.

Intr'un astfel de stil trebuie făcute biografiile oamenilor mari, cari obvin în istorie și preste tot diferitele caracteristici, căci și unele și altele au mare influență asupra caracterului. Eu nici nu-mi pot închipui istorie bună fără biografi și schițe caracteristice.

Pe lângă aceste principale condiții ale metodei educative mai este condiție sine qua non: Căldura și însuși sentimentul de istorie propunător. Se poate, că la de 2 ori 2 faci 4 nu te prea poți încălzi, decât cel mult când elevii greșesc înmulțirea; dar, când vorbești despre faptele unui Alecsandru cel mare, unui Cesar, unui Traian etc. nu poți rămâne nemiscat și se înțelege și mai mult, când vorbești despre un Mihail Viteazul, un Stefan cel mare etc. — vorbele neîntrecutului Mihail Cogălniceanu.*)

Se pricepe de sine, că pentru exprimarea căldurii și a sentimentului, profesorul de istorie trebuie să aibă tot un potrivit. Un om cu voce slabă nu poate fi bun profesor de istorie; apoi pe lângă acesta să aibă cât de puțin talent oratoric. Ori-cine poate face diferența între recitarea și declamarea unei poezii; un discurs, fie el și mai slab, dacă e pronunțat într'un ton oratoric, răpește inimile audienței. Urechile elevului este organelul inimei; tonul plăcut și plin de viociune al profesorului este, care singur se poate furișa în sinul acesteia. Cam acestea sunt în general și pe scurt calitățile metodei educative.

O combinație nimerită între metoda instructivă și educativă constă, după părerea mea, adevărată metoda a manualelor de istorie, metoda, dela care nu se poate subtrage nici un autor.

Îr acum să ne întorcem la manualul de istorie bisericească și să-l examinăm în raport cu cele dișe până aici. (Va urma).

Convocare.

În sensul §-lui 12 al statutelor „Reuniunii femeilor române, din Sibiu”, se convoca prin această pe dișă de Duminecă 26 Februarie (10 Martie) 1895 la 4 ore p. m. a XXXIV adunare generală ordinară, în localul societății române, de lectură din Sibiu („Albina” parterre)

Obiectele:

1. Raportul comitetului.
5. Examinarea socotelilor pe an. 1894.
3. Propuneri eventuale.

Toți p. t. membrii reuniunii sunt rugați a participa la această adunare generală.

Sibiu, 17 Februarie (1 Martie) 1895.

Maria Cosma, Nicolau St. Șulufiu,
presidentă secretar

Din public.

Dare de sémă și mulțamită publică.

În 2/14 Februarie corpul învețătoresc dinpreună cu elevii dela școla gr. or. din Tilișca a arangiat cu ocaziunea hramului acestei școle o producțiune „declamatorică-musicală”.

Cu ocaziunea acelei producțiuni au încurs în favorul fondului școlei înființat în anul 1892 dela următorii contribuenți benevoli următoarele sume:

Corul meseriașilor români din Seliște 9 fl. 50 cr. dela d-nii Petru I. Comșa, comer. (Seliște) 5 fl.; Ilustr. Sa Ioan de Lemeny, comit. sup. în pensie (Brașov) 4 fl.; Liviu de Lemeny, pret. supr. (Seliște) 3 fl.; N. Aleman, jud. reg. (Seliște) 2 fl.; Dr. N. Maier, protopop. (Seliște), A. Acilenescu not. (Galeș) 2 fl.; Ioan Inga, propt. Apoldu inf. 2 fl.; Ioachim Muntean, preot. în Gurariu, 1 fl. 50 cr.; N. Hențu, not. în Seliște, N. Mossora, prim. în Seliște, D. tru Vileu, propr. în Seliște, V. Aldea, not. subst. în Rod, D. tru Banciu, farmac. în Seliște.

*) Ca model pentru căldura unui stil istoric ne poate servi și cuvântul introductiv în istoria națională, pe care îl găsim în Letopisiștele Moldovei, de Mih. Cogălniceanu.

Ilie Pop, not. în Poiana, N. Ursulescu. va-
meș în Mercurea, I. Lazar, înv. pen., Ilie
Iosof, preot și înv. p., I. Tâmpăniariu, D-tru
Tâmpăniariu, toți din Găleş, Savu Frecea,
prim., Simion Rodeanu, D-tru Rodeanu, G.
Bratu, S. Bratu, St. Bratu, Vasile Iuga,
ar. în Butean, esec. reg. în Seliște, Cri-
șan, înv. p. D-tru Chirca, înv. p. Iuliana Io-
nescu, înv. p. I. Chirca, adj. not. Vulcu,
comer. toți din Seliște Ioan Trihenea, I.
Neamțu, Ana Lazar Marcu, în Armeni. Stoia
în v. Căcova, Ioan Iosof, preot, Petru Iuga,
preot, St. Millea, not. Val. Millea, adj. not.
Ilie Floaș, comer. I. Dragomir, comer. în
Mercurea, Sucs Elemer, prac. silv. în Seliște,
O. Bocca, vig. silv. în Seliște, Andr.
Floașu, comer. în Mercurea, E. Ciuruga.
Al. Popa, I. Vitelar, înv. p. în Poplaca,
și I. Florian, pract. de not. în Seliște câte
1 fl. Maria I. Meneșă, 80 cr.; L. Nicolae
60 cr., N. Tâmpăniariu, C. Popa, I. Popescu
Avr. Gligor, D-tru Gligor. Ioan Iuga, scri.
la banca din Seliște, Ana I. Popa, în Seliște,
Dobrescu înv. p. în Rod. Ioan Iuga, I.
Drăgan, Toma Stancă, G. Popa, Dion. Iuga,
adj. not. în Armeni, D-tru Bumbea, N. Re-
chișan, preot, în Găleş, și D-tru Mihail, câte
59 cr., N. Posa, V. Voicu, Ana I. Prică,
și Ana I. Rodeanu, câte 40 cr., I. Iuga, I.
Răceu, G. Banciu, I. Marcu, L. Ciorogariu,
I. Popa, D. Stancă, Parasch. Drăgan, I.
Șandru, I. Zeicu, și L. Marcu, câte 30 cr.,
Ana Hensă, D. Iosof, V. Luca, Parasch.
Stireciu, I. Iuga, a lui Mateiu, și C. Schitea
câte 20 cr., I. Sas, Ilie Sas, N. Marcu, și
Elis. Șandru, câte 10 cr. Aceste contribuiri
benevole dau suma de 86 fl. 90 cr. din
care sumă subtrădându-se spesele de 18 fl.
76 cr., rezultă un venit curat de 68 fl. 14 cr.

Din suma de mai sus a venitului cu-
rat de 86 fl. 90 cr. s'au depus la casa de
păstrare din Seliște 55 fl. și restul de 13 fl.
14 cr. au rămas pentru procurarea unor cărți
pe sâmba bibliotecii școlii gr. or. din Tilișca.

Primăria deci P. T. marinoșii con-
tribuenți sincerile și călduroasele note mulțămiri
pentru frumosul sprigin atât material cât
și moral, ce ni-l-au oferit și cu această ocaziune.

Tilișca, în 14/26 Februarie 1895.

În numele corpului învățătoresc:

Dimitrie Iosof, înv.

Bibliografie.

A apărut:

„Date istorice“ privitoare la fami-
liile nobile române, culese de I. cav.
de Pușcariu. Publicate sub auspiciile
Asociațiunii transilvane pentru litera-
tura română și cultura poporului ro-
mân. Partea a II. Sibiu 1895. Tipariul
tipografiei archid. Un volum 4/0 de
416 pp.

Pe când partea I a acestui op
istoric, apărută la 1892 cuprinde date
privitoare la familiile nobile române
în ordine topografică, partea
II. augmentată cu material nou, cu-
prinde familiile nobile române
în ordine alfabetică, cu
date adunate cu mare diligență.

Prețul acestei părți c. 4 fl. sau
8 lei

Ori-ce tuse

precum ori și ce bôle de catarh de
ale canalului de respirație, de gât, de
plumoni apoi greutate de respirație,
astma, flegmă, tusă măgărăscă, și ori-ce
tuse, răgușală și gâdilitură în gât, în-
ceput de tuberculosă, se pot depărta
mai iute și mai ușor cu întrebuințarea
renumitului și după prescripția medicală
preparat **Ceaiul Sf. George**, pa-
chetul à 50 cr., și **Praful Sf. Ge-
orge**, care aparține ceaiului, cutia à
20 cr. împreună cu prescripția medicală
după câte va fi. Mai puțin de 2 pa-
chete nu se trimit. [236] 9-12

La trimitere cu posta 20 cr. mai
mult, pentru pachetare și espedat. Tote
comandele sunt a se adresa direct la

St. Georges Apotheke,
Wien, V/2 Wimmergasse Nr. 33.

Nr. 106/895.

[28] 3-3

EDICT.

Toma Codleanu din Zernesci,
bărbatul legitim al Mariei N. Țirea

carele a părăsit pe soția sa de aproape,
6 ani, fără a grijă de traiul ei și nici
a mai da vre-un semn de viață, prin
acesta se citează ca în termen de 6 luni
dela prima publicare a acestui edict
să se prezenteze la subscrisul oficiu,
căci la din contră procesul divorțial
incaminat de soția sa se va pertracta
și decide și în absență.

Zernesci, 16 Ianuarie 1895.

Oficiul protopresbiterial al Branului.

Traian Mețian,
protopresbiter.

344 număr
1894

[31] 1-1

Arveresi hirdetmény.

Alulit bírósági végrehajtó az 1881.
évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel
közhírre teszi, hogy a nagyszabeni kir.
törvényszék 1894 évi 6534 számú végzése
következtében n.-szabeni Dr. Russu Oc-

táv ügyvéd által képviselt Albina takaré-
k és hitelintézet javára Vizaknai Banu Vasi-
lie és társai ellen 130 frt. s jár. erejéig
fogantatott kielégítési végrehajtás útján
lefoglalt és 365 frt. krra. becsült 5 tehén
2 szeker, 1 bornyu, 2 sertés és 20 hektó
csős kukoricából álló ingóságok nyilvános
arverésen eladottnak.

Mely arverésnek a Vizaknai kir. jbi-
roság 1758 1894 számú végzése folytán
130 frt. kr. tőkét követelés, ennek 1894 évi
junius hó 14 napjától járó 6% kamatai és
eddig összesen 3 frt 52 krran bíróság már
megállapított költségek erejéig Vizakna
végrehajtást szövedőknél leendő eszköz-
lésére 1895 évi Marcius hó 4-ik napjának
délőlt 10 órája határidőül kitűztetik és
ahhoz a venni szándékozók oly megjeg-
zéssel hivatnak meg, hogy az érintett in-
góságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107 és 108
§-a értelmében készpénzfizetés mellett, a
legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfog-
nak adatni.

Kelt Vizaknán 1895 évi február hó
20 napján.

Eichner Károly,
kir. jbirósági végrehajtó.

CÉSORNICE DE BUZUNARIU

de goldin original,

regulate exact, garantate pentru mersul bun, lierez eli-
berat de porto.

pentru o bucată fl. 5.50 orologiu pentru domni
" " " " 7.50 " " dame
" " " " 7.80 " " cu capac dublu

și la fie-care orologiu o căptușală de piele gratis.

Aceste orolôge nu se pot deosebi nici chiar de bărbați specialiști de
orolôgele de aur curat. Orolôgele de goldin sunt în urma frumseții și a
practicabilității lor în folosire la cei mai mulți oficianți ai drumurilor ferate
din țară și străinătate. [235] 8-10

Aceste orolôge au renume universal, au fost recunoscute de cele mai
escelente prin nenumărate scrisori de recunoștință.

Lanțuri de orolôge de goldin curat fason de aur
fl. 1. — fl. 1.25. — fl. 1.50 și fl. 2.

— Trimiterea prin rambursă. — Preț-curantul gratuit. —

Depoul orolôgelor de goldin „Ring“
Wien, I, Seilergasse Nr. 11.

— Celor ce nu le convine li se primesc înderăt. —

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobre 1894.

Budapesta Predeal									
Tren de per- sone	Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone	Tren accele- rat	Tr. de per- sone	Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren accele- rat	Tren de per- sone
10.—	8.05	—	—	2.15	pl. Viena	sos. 3.—	1.55	1.55	7.20
8.25	2.10	2.50	6.—	9.15	Budapesta	5.50	7.25	7.—	1.50
11.24	4.07	6.23	9.05	11.12	Szolnok	2.30	5.23	3.50	11.46
1.35	5.46	9.29	11.33	12.50	P. Ladány	12.06	3.46	1.21	10.05
3.46	7.08	—	1.50	2.12	sos. Oradea-mare	—	2.25	11.04	8.43
4.—	7.15	12.05	2.24	2.19	pl. —	—	2.18	10.44	8.38
4.39	7.43	1.02	3.03	2.49	pl. Mező Telegd	—	1.52	10.07	8.13
5.22	8.18	2.14	3.46	3.24	Rév	—	1.26	9.30	7.47
5.45	—	2.50	4.07	—	Bratca	—	—	9.10	—
6.34	9.07	3.54	4.53	4.17	Ciucia	5.40	12.47	8.31	7.08
7.18	9.37	4.53	5.32	4.50	Huedin	4.52	12.17	7.53	6.39
8.05	—	6.13	6.24	—	Ghirbău	2.55	—	6.53	—
8.32	10.37	7.03	6.59	5.55	sos. Cluș.	2.—	11.01	6.14	5.25
8.49	11.10	—	8.40	6.11	pl. —	—	10.45	5.45	4.48
9.06	11.32	—	9.03	6.27	Apahida	—	—	5.18	4.23
10.08	12.50	—	10.40	7.27	Ghiriș	—	9.23	3.53	3.—
10.37	1.25	—	11.25	7.50	Cucerdea	—	8.53	3.06	2.20
10.59	1.43	—	11.54	—	Ujóra	—	—	2.48	2.—
11.07	1.52	—	12.04	—	Vințul-de-sus	—	—	2.40	1.51
11.31	2.18	—	12.34	8.17	Aiud	—	8.23	2.11	1.23
11.48	2.40	—	1.—	8.33	sos. Teiuș.	—	8.06	1.45	12.54
12.25	—	—	1.40	8.38	pl. —	—	7.59	1.10	—
12.50	—	—	2.17	—	Crăciunel	—	—	12.39	—
1.04	—	—	2.35	9.09	Blaș	—	—	12.24	—
1.35	—	—	3.14	—	Micăsasa	—	—	11.48	—
1.50	—	—	3.34	9.42	sos. Copșa-mică	—	6.56	11.29	—
2.13	—	—	3.49	9.44	pl. —	—	6.54	11.14	—
2.32	—	—	4.11	9.59	Mediaș	—	6.41	10.55	—
3.04	—	—	4.43	10.22	Elisabetopole	—	6.20	10.21	—
3.39	—	—	5.27	10.51	Sighișoara	—	5.53	9.42	—
4.01	—	—	6.10	11.12	Hașfalău	—	5.33	9.13	—
5.26	—	—	7.50	12.26	Homorod	—	4.27	7.45	—
6.08	—	—	8.30	12.58	Agostonfalva	—	3.53	7.01	—
6.40	—	—	9.03	1.15	Apăia	—	3.37	6.35	—
7.16	—	—	9.38	1.34	Feldioara	—	3.16	5.58	—
8.—	Tren accele- rat	—	10.25	2.09	sos. Brașov	—	2.40	5.08	—
—	11.—	—	—	2.19	pl. —	7.01	2.18	—	10.37
—	12.26	—	—	3.01	Timiș	—	1.42	—	9.57
—	1.11	—	—	3.31	Predeal	—	1.12	—	9.30
—	8.45	—	—	9.15	sos. București	—	7.45	—	4.40

Budapesta — Arad — Teiuș									
Tren mișt	Tren de per- sone	Tren de per- sone	Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone	Tren de per- sone	Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren mișt
—	—	8.05	1.55	10.—	pl. Viena	sos. —	—	—	—
—	—	8.05	1.55	10.—	Budapesta	7.35	1.20	6.30	—
3.10	4.24	11.10	4.—	1.37	Szolnok	4.18	11.15	2.45	9.30
9.10	8.42	3.55	6.55	6.10	sos. Arad	11.30	8.20	9.45	5.18
—	—	—	—	—	pl. —	11.—	8.10	8.55	—
2.30	—	4.30	7.05	6.35	Glogovaț	10.48	—	8.44	—
2.44	—	4.42	—	6.46	Györök	10.25	—	8.20	—
3.15	—	5.03	—	7.07	Pauliș	10.11	—	8.08	—
3.32	—	5.14	—	7.18	Radna-Lipova	9.58	7.29	7.56	—
3.58	—	5.32	7.50	7.35	Conop	9.25	—	7.24	—
4.30	—	5.56	—	7.58	Bêrzava	9.09	—	7.07	—
4.50	—	6.12	—	8.14	Soborșin	8.21	6.33	6.26	—
5.40	—	7.—	8.51	8.56	Zam	7.45	6.07	5.49	—
—	—	7.28	9.10	9.24	Gurasada	7.18	—	5.19	—
—	—	7.54	—	9.50	Ilia	7.08	5.44	5.08	—
—	—	8.10	9.34	10.06	Branicica	6.44	—	4.42	—
—	—	8.28	—	10.24	Deva	6.20	5.17	4.18	11.32
—	4.47	8.54	10.—	10.50	Simeria (Piski)	6.05	5.05	3.59	11.16
—	5.04	9.08	10.11	11.04	Orăștia	5.09	4.40	3.18	10.37
—	6.10	10.06	10.37	11.43	Șibot	4.44	—	2.56	9.39
—	6.39	10.29	—	12.06	Vințul de jos	4.22	—	2.32	9.12
—	7.11	10.53	—	12.30	Alba-Iulia	4.04	3.59	2.14	8.53
—	7.28	11.07	11.17	12.44	sos. Teiuș	3.19	3.36	1.35	8.11
—	8.13	11.54	11.40	1.20	pl. —	—	—	—	8.55

Budapesta, gara de vest — Orșova — Verciorova									
Orient.	Tren de per- sone	Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren mixt	Orient.	Tren de per- sone	Tren accele- rat	Orient.	Tren de per- sone
Espres	8.36	11.—	9.—	9.15	4.—	pl. Viena	sos. 5.50	—	7.20
Vineri	1.30	8.30	2.25	7.—	10.—	pl. Budapesta	sos. 6.30	10.20	2.10
—	6.39	5.25	7.54	4.59	—	sos. Timișoara	9.20	—	8.55
—	6.47	6.15	8.02	5.52	—	pl. —	8.28	7.13	8.49
—	—	9.33	10.25	9.10	—	sos. Caransebeș	5.39	4.05	—
11.05	—	—	12.28	11.47	—	Băile Herculane	3.02	—	4.35
11.45	—	—	1.20	1.19	—	Verciorova	1.—	—	3.40
10.55	—	—	11.40	6.25	—	București	11.25	—	7.10

Cucerdea — Oșorheiu — Reg. săs.									
—	2.25	8.10	3.11	8.58	—	Cucerdea	7.41	2.36	8.31
—	3.14	8.51	3.52	9.39	—	Lădoș	7.03	1.58	7.43
—	5.07	10.27	5.26	11.11	—	Oșorheiu	5.30	12.25	5.50
—	5.50	10.42	5.36	—	—	Reghinul-săs.	5.18	9.35	5.05
—	7.25	12.15	7.15	—	—	—	3.50	8.—	3.22

Nota: Orela însemnate în stânga stațiilor sunt a se citi de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerele cele grase înseamnă orela de noapte